

Gasnor AS
Solheimsgaten 11
5058 Bergen

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 02.04.2008

Vår ref.:

Deres ref.: Altinn referansenummer (mangler)

Saksbehandler: Magny Eggestad, telefon: 22 57 37 05

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2007 og fastsettelse av gebyrsats.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 1. mai. Gasnor AS har i 2007 hatt et kvotepliktig utslipp på 19 588 tonn CO₂. Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til oversendelse av endret tillatelse av 28. februar 2007, inklusive særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser, rapport innlevert 5. mars 2008 og senere korrespondanse. Det vises også til rapport fra SFTs inspeksjon ved virksomheten den 31. august 2007.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 3. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg. Utslipp som fant sted i 2007 skal rapporteres i henhold til bestemmelsene i klimakvoteforskriften slik den lød før den ble endret 14. september 2007. Alle henvisninger til klimakvoteforskriften i dette brevet er derfor til forskriften slik den lød før endringene av 14. september 2007.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se klimakvoteloven § 17.

2. SFTs vurdering

a) Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Gasnor AS sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 5. mars 2008 som er 5 dager for seint. SFT ser alvorlig på overtredelser av innleveringsfristen fordi dette vanskeliggjør SFTs arbeid med å kontrollere og gjennomgå utslippsrapportene innen 1. april. Bedriften bes om å overholde rapporteringsfristen ved neste års rapportering.

Bedriften har ikke sendt inn rapport via Altinn, men har isteden oversendt utslippsrapportering via mail. SFT presiserer at innrapportering neste år skal gjøres via Altinn.

b) Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Gasnor AS er knyttet til bruk av fyrgass som energibærer i LNG-anlegget i Naturgassparken Vest (d.v.s. hetoljebrenner og fakkell) samt surgass (d.v.s. uforbrente gassrester) fra CO₂-fjerningsenheten. Det kvotepliktige utslippet er rapportert i henhold til de generelle kravene i klimakvoteforskriften § 2-3 og de mer spesifikke kravene for energiproduksjon i § 2-4. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av 28. februar 2007.

Kilder

Bedriften har i 2007 hatt kvotepliktige utslipp fra forbrenning av fyrgass i hetoljebrennere og fakkell, samt surgass fra CO₂-fjerningsenheten.

Tabell 1: Utslippskilder

	Kilde	Energivare
1	Hetoljebrennere	Fyrgass (naturgass og kondensat)
2	Fakkell	Fakkellgass (naturgass, kondensat og spillgass)
3	CO ₂ -fjerningsenheten	Surgass (uforbrente gassrester)

Beregning av kvotepliktige utslipp

Gasnor skal i utgangspunktet beregne kvotepliktige utslipp etter ligning B.1.0 (1): $Utslipp = aktivitetsdata_i * Utslippsfaktor_i * Oksidasjonsfaktor_i$

Da Gasnor har manglet egnet måleutstyr for å få tilstrekkelig sikre utslippstall ved å benytte denne metoden, er utslippene beregnet på bakgrunn av massebalanse. Dette innebærer at CO₂-utslippet blir differansen mellom mengden karbon som blir tilført prosessen i form av energivarer og mengden karbon i produkter som eksporteres/selges – regnet om til CO₂. Hos Gasnor består tilførte energivarer av naturgass og propan, mens LNG, spillgass til Kogen og kondensat er produkter som selges/eksporteres. Differansen

mellom de inngående og utgående karbonstrømmene utgjør dermed CO₂-utslippet fra virksomheten, fordelt på hetoljebrennere, fakkell og CO₂-fjerningsenhet.

Formelen for massebalanse som Gasnor har benyttet for å beregne CO₂-utslippet blir dermed:

$$CO_2\text{-utslipp (tonn } CO_2) = (aktivitetsdata_{\text{tilført}} * utslippsfaktor_{aktivitetsdata}) + (aktivitetsdata_{\text{benyttet (propan)}} * utslippsfaktor_{aktivitetsdata}) - (aktivitetsdata_{\text{produsert (LNG + Kondensat)}} * utslippsfaktor_{aktivitetsdata}) - (aktivitetsdata_{\text{eksport (Kogen)}} * utslippsfaktor_{aktivitetsdata})$$

Tabell 2: Strømmer av råstoffer og produkter som inngår i massebalansen og som bidrar til kvotepliktige utslipp i 2007 er:

Råstoffer og produkter	Aktivitetsdata (tonn energivare)	Utslippsfaktor Tonn CO ₂ /tonn energivare	Mengde CO ₂ (tonn)
Naturgass til LNG-fabrikkene	63 313	2,75	174 111
Propan innkjøpt	65,4	3,00	196
LNG til kunder	51 345,0	2,75	141 199
Spillgass til Kogen	4 983,7	2,29	11 413
Kondensat bortkjørt	700,0	3,01	2 107

Det følger av klimakvoteforskriften at denne beregningsmetoden må gi mer korrekte utslippstall enn metoden beskrevet i forskriftens vedlegg 1 for å kunne aksepteres. Gasnor har rapportert om at bruk av massebalanse gir en usikkerhet i utslippstallet på ca 58 %. SFT anser dette for å være en høy usikkerhet. Da bedriften i dag ikke har installert nødvendige gassmengdemålere for å måle gassmengden som forbrennes må massebalansemetodikk benyttes for å bestemme det kvotepliktige utslippet for 2007. SFT aksepterer derfor metoden Gasnor har benyttet for 2007 da vi ikke har mer nøyaktige utslippstall å forholde oss til.

Vurdering av aktivitetsdata

Virksomheten benytter følgende måleutstyr ved måling av aktivitetsdata:

Naturgass: Mengde gass til LNG-fabrikken måles ved hjelp av to flowmålere (vortexmålere), en til hver fabrikk (Kollsnes I og Kollsnes II). Målerne korrigeres kontinuerlig for trykk og temperatur, og vedlikeholdes iht. anbefalinger fra leverandør. Vortex-målerne kalibreres eksternt hvert 5. år. Trykk- og temperaturmålere kalibreres jevnlig internt. Planlegging og oppfølging av vedlikeholdet gjøres ved hjelp av bedriftens vedlikeholdsdatabase Datastream D7i. Målefunksjonens totale usikkerhet ved 95 % konfidensintervall er angitt til +/- 1 %.

Propan: Mengden aktivitetsdata bestemmes av faktura for innkjøpt mengde og lagerbeholdning ved årsskifte. Lagerbeholdningen ved årsskifte bestemmes ved nivåmåler. Målefunksjonens totale usikkerhet ved 95 % konfidensintervall er angitt til +/- 1 %.

LNG: Mengde utlastet LNG beregnes fra antall tankbiler med fast volum på 21,5 tonn, mengde lastet til skip og lagerbeholdning i tank I og II ved årsskifte. Mengde lastet til skip måles ved hjelp av skipets tanknivåmalere. Tanknivået måles kontinuerlig med radarmåler. Usikkerheten er oppgitt til +/- 2 %.

Spillgass til Kogen/BKK Produksjon: Antall tonn spillgass er i 2007 beregnet av Gasnor etter hvor mye elektrisk kraft som er produsert. Denne måten er benyttet fordi gassens brennverdi kan variere en del. Måleutstyret for el-produksjonen er plassert på hver generator. Målerne kontrolleres av BKK Nett AS etter oppsatte prosedyrer. Gasnor opplyser at usikkerheten ved bestemmelse av aktivitetsdata i 2007 er vurdert til ca 2 %.

Kondensat bortkjørt; Mengdens baseres på estimering av nivå i tankbilene som frakter dette vekk. Usikkerheten er anslått til 10 %. Da mengdene det er snakk om er små vil dette bidra forholdsvis lite til den totale usikkerheten.

På bakgrunn av de foreliggende opplysningene om måling av aktivitetsdata og endrede krav til beregning og måling av kvotepliktige utslipp for perioden 2008-2012, anser SFT at aktivitetsdataene som er fremkommet kan legges til grunn for beregning av kvotepliktige utslipp fra virksomheten i 2007 da vi ikke har mer nøyaktige tall å forholde oss til.

Vurdering av utslippsfaktor

Bedriften har benyttet standard utslippsfaktor oppgitt i klimakvoteforskriften for naturgass til LNG-fabrikken, propan og LNG til kunder. I henhold til klimakvoteforskriften skal bedriften benytte bedriftsspesifikk utslippsfaktor for disse gassene med mindre de kan dokumentere at standard utslippsfaktor ikke medfører mer unøyaktige utslippsdata eller dersom utslippet utgjør mindre enn 1000 tonn CO₂. I klimakvoteforskriften som ble endret 14. september 2007 er det gitt at bedrifter som slipper ut mindre enn 50 000 tonn CO₂ per år kan benytte standard utslippsfaktor for disse gassene. Bedriften skal i henhold til SFTs vedtak om endret tillatelse til kvotepliktige utslipp og program for måling og beregning av utslipp datert 1. februar d.å. benytte standard utslippsfaktorer for naturgass, propan og LNG ved rapportering i neste kvoteperiode. Standard utslippsfaktor vil ut fra de opplysningene SFT har være noe høyere enn bedriftsspesifikk faktor. SFT aksepterer derfor at det benyttes standard utslippsfaktorer for disse gassene også i 2007.

Utslippsfaktor for spillgass til Kogen er basert på målinger med online GC, der verdiene er lest av ukentlig. Usikkerhet ved bestemmelse av utslippsfaktor basert på online GC er angitt til ca 1 %. Den 1. februar d.å. fikk bedriften oversendt endret tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser og godkjent program for beregning og måling av utslipp. Her er de stilt krav til at utslippsfaktor for spillgassen skal bestemmes de med en maksimal usikkerhet på 2,5 %, og at det skal benyttes online GC der verdiene leses av minst en gang for døgnet. Bedriften skal videre innen 1. juli 2008 redegjøre for resultater

av gjennomført førstegangs kontroll for bruk av online GC og hvilke analysestandarder som benyttes.

Kondensatet består i all hovedsak av butan og tyngre hydrokarboner som pentan og hexan, og det er benyttet tilsvarende utslippsfaktor som for butan (3,01 tonn CO₂/tonn kondensat). Kondensatet blir prøvetatt av mottaker ca 1 gang i året. Da kondensatet representerer en svært liten strøm er det ikke stilt krav til bestemmelse av utslippsfaktor i endret tillatelse til kvotepliktige utslipp med godkjent program for beregning og måling datert 1. februar d.å.

På bakgrunn av dokumentasjonen som er fremlagt, endrede krav til beregning og måling av kvotepliktige utslipp for perioden 2008-2012, utslippets størrelse og den videre oppfølging som er vedtatt i SFTs vedtak om endret tillatelse til kvotepliktige utslipp datert 1. februar 2008 finner SFT å kunne legge de benyttede utslippsfaktorene til grunn ved beregning av det kvotepliktige utslippet i 2007.

Vurdering av oksidasjonsfaktor

Det er benyttet en oksidasjonsfaktor på 1.

Kvotepliktig utslipp

Hovedårsaken til den betydelige usikkerheten i utslippstallet tilskrives mengdemålingene av naturgass inn til anlegget og måling av produktet LNG som fraktes vekk, der en liten usikkerhet i to nesten like størrelser vil forplante seg til en stor usikkerhet i resultatet. Gasnor har derfor signalisert at de vil anskaffe en fakkelmåler, som gir grunnlag for å beregne utslippet på bakgrunn av mengde aktivitetsdata og utslippsfaktor (likning B.1.0 over). Bedriften er gitt frist til 1. august 2008 med å oversende et bearbeidet program for beregning og måling med utgangspunkt i dette (jf SFTs brev til Gasnor med oversendelse av endret tillatelse og godkjent program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp datert 1. februar 2008).

På bakgrunn av bedriftens innsendte opplysninger, krav til beregning og måling av kvotepliktige utslipp for perioden 2008-2012 og den oppfølging som er pålagt finner SFT å kunne legge bedriftens beregningsmåte og rapporterte aktivitetsdata og utslippsfaktorer til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Ved å benytte Gasnors formel for massebalanse som referert tidligere - tallene som er ført inn i tabell 2, blir bedriftens kvotepliktige utslipp av CO₂ i 2007:

$CO_2\text{-utslipp (tonn } CO_2) = (174\ 111 \text{ tonn} + 196 \text{ tonn}) - (141\ 199 \text{ tonn} + 11\ 413 \text{ tonn} + 2\ 107 \text{ tonn}).$

Dette gir et samlet kvotepliktig utslipp av CO₂ i 2007 fra Gasnor på 19 588 tonn CO₂.

c) Vurdering av kontrolldata

SFT har gjennomgått bedriftens innsendte kontrolldata. Med kontrolldata menes data knyttet til beregning av ikke kvotepliktige utslipp (metode, aktivitetsdata, utslippsfaktorer

mm), bruk av farlig avfall og kommunalt avfall, bruk av biomasse, produksjonsdata, internkontroll mm.

I forbindelse med gjennomgang av disse dataene har SFT intet å bemerke.

Bedriften har i 2007 hatt følgende utslipp av CO₂ fra forbrenning av CO₂-avgiftsbelagt energivarer:

Kilde	Energivare	Aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO ₂ /tonn energivare)	Utslipp som ikke er kvotepliktig (tonn CO ₂)
Brannpumper	Diesel	1,7	3,17	5,4
Sum				5,4

Det er benyttet en oksidasjonsfaktor på 1.

d) Vurdering av opplysninger om internkontroll

Det følger av klimavoteforskriften § 2-3 første ledd bokstav k) jf. andre ledd at første utslippsrapport skal inneholde kopi av etablerte prosedyrer og systemer relevant for frembringelse, arkivering og kvalitetssikring og kontroll av de rapporterte utslippsdataene. Kravene til internkontroll følger av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ datert 28. februar 2007 pkt 2. Det er særlig fremhevet i den særskilte tillatelsen at internkontrollen skal sikre at rapporteringskravene i klimavoteforskriften kapittel 2 blir overholdt.

I SFTs vedtak om godkjenning av rapport for kvotepliktige utslipp i 2006, samt i rapport fra gjennomført inspeksjon ved bedriften den 31. august 2007, ble det påpekt mangler ved bedriftens internkontrollrutiner ift. å ivareta kvalitetssikringen ved beregning og rapportering av CO₂-utslipp. Gasnor har etter dette fått utarbeidet et usikkerhetsestimert for CO₂-utslipp basert på massebalanse (rapport utarbeidet av Christian Michelsen Research AS (cmr) datert 10. oktober 2007).

SFT har ingen bemerkninger til de opplysninger som foreligger om internkontroll i forbindelse med utslippsrapporteringen for 2007. SFT kan foreta en mer detaljert oppfølging av internkontrollsystemet på en eventuell inspeksjon.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 1. mai. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 19 588 tonn CO₂ i 2007. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimavoteloven § 17 første ledd.

4. Informasjon om oppgjør av kvoteplikten

Alle kvotepliktige virksomheter skal innen 1. mai overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens kvotepliktige utslipp i 2007 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Gasnor AS innebærer dette at 19 588 kvoter skal overføres fra bedriftens brukerkonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Overføringen skjer ved at bedriften fyller ut og sender SFT skjemaet "Overføring av kvoter". Skjemaet skal sendes per brev eller telefaks. Skjemaet er tilgjengelig på SFTs nettsted:

http://www.sft.no/seksjonsartikkel_39625.aspx

På denne nettsiden finnes også annen nyttig informasjon om det norske kvotehandelssystemet.

5. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter middels gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 17 000,-, jf. vedlagte faktura.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 1. mai.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

SFT godkjenner Gasnor AS sin rapport om kvotepliktige utslipp i 2007. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Gasnor AS ilegges et gebyr på kr 17 000,-.

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Audun Rosland
prosjektleder

Magny Eggestad
rådgiver

Kopi:
Øygarden kommune
Fylkesmannen i Hordaland

Vedlegg:
Faktura med gebyr for godkjenning av utslippsrapporten
Forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften)